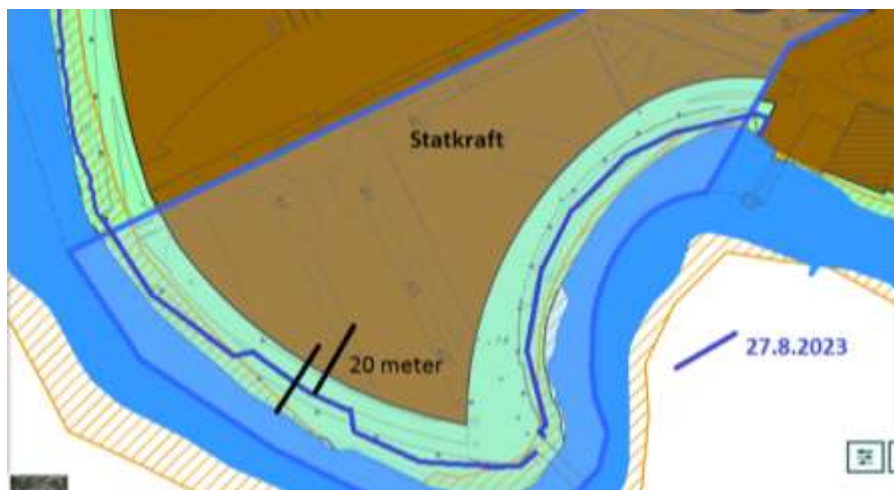

Lysakervassdragets venner

FØDNYTT –

Regulering av Lilleaker

Kommuneplan for Oslo mot 2040 er på høring med frist for innspill 22. desember. I forslaget til reviderte bestemmelser er det en viktig endring i hvor nær vannkanten langs elver og bekker det kan bygges. Istedenfor at bygg *bør* ligge minst 20 meter fra elver og 12 meter fra sidebekker, er det bestemmelsen formulert med ”*skal* ligge”. Videre står det at avstanden skal måles fra vannkanten ved 10-årsflom. Hvor går denne kanten?

Reguleringskart for nedre Lilleaker. Elvekanten er tegnet som årsgjennomsnitt. Den blå linjen viser vannkanten da flommen 27. august kulminerte i Møllendammen vel 2 meter over damkronen. Dette blir den fremtidige 10-årsflomlinjen.

NVE anbefaler i sin veileder for flomsikring (NVE Veileder 2-2022) at i reguleringssammenheng bør det legges et klimatillegg på flomgrenser som er basert på historiske data. NVEs hydrologiske modell for Lysakerelva (basert på historiske data) anslår 10-årsflom til 52 kubikkmeter per sekund. NVEs anbefalte påslag på 40 % betyr at i fremtiden kan en flom på ca. 70 kubikkmeter per sekund forventes hvert tiår. Dette er tilnærmet flommen som vi opplevde 27. august.

Mange var ute denne fine søndag ettermiddag og så hvordan Lysakerelva oversvømte deler av Granfoss og turveien og trappa ved Møllendammen.

I sin uttalelse viser LvV til at vannkanten som er tegnet på Oslos reguleringskart er tegnet etter flyfoto tatt i mars måned før vårflommen, og viser gjennomsnittlig vannføring. LvV ber om at vannkanten tegnes om for flomslettene langs Lysakerelva, og ellers i byen.

Som vår påtegning på plankart viser, er LvV klar over at dette får følge for planene om utbygging på Lilleaker. Vi har alltid ment at denne tomten med sin rikelige sol er den som er best egnet til folkepark på hele Lilleaker.

Saker på andre sider:

Mølla ved Jarfossen

Tur, Dugnad, Rekruttering, Facebook

Lilleakers arkitektur

Lille Hans, Kollektivterminal Lysaker

Kalibrere vannføring

Erosjonssikring

Siden flomtilløpene i august har søknader blitt levert til Statsforvalteren om tillatelse til å legge stein langs elvebredden. LvV blir tilsendt søknadene for uttalelse (med meget kort svarfrist) fordi det dreier seg om dispensasjon fra bestemmelsene i Kommunedelplanen. Statsforvalteren behandler saken som myndighetsetat for § 11 i vannressursloven (kantvegetasjonsparagrafen).

Strekning hvor Fornebubanen vil plastre elvekannten for å stoppe erosjon.

Den høye vannføringen to ganger i august har løsnet jord og sten fra elvekanterne flere steder. Slik er det med elver, og er en grunn til at bygninger ikke tillates tett ved vannstrengen.

Den ene søknaden, fra Mustad Eiendom, gjelder to strekninger der hvor Lysakerelva svinger: nedenfor Møllers bilutsalg og ovenfor "buebrua" nedenfor CC Vest. Under begge områder er det påvist kvikkleire.

Det som Mustad ikke oppgir i sin søknad er at langs begge strekninger la Mustad ut store mengde sprengstein fra sin utbygging av CC Vest. Sprengsteinen danner bratte hellinger som er så vidt stabile.

Det riktige måte å takle dette på er å fjerne sprengsteinen slik at helningen reduseres betraktelig. Da vil elvestrømmen bre seg ut ved en flom og bli mindre eroderende. Begge steder er det god avstand til eksisterende bygg så terrengendring gir ingen umiddelbare ulemper.

I stedet søker Mustads konsulenter om lov til å grave ned i elvebunnen for å bygge opp med store steinblokker. For å få til dette vil de anlegge nye veistubber ned mot elvebredden for de tunge maskinene som trengs.

Den andre søknaden, fra BaneNOR og Fornebubanen, gjelder en strekning på 30 meter rett vest for den midlertidige brua som er anlagt for å grave tunnelen til Fornebubanen. Det skulle gå turvei her, men den er ikke å se i planen til Fornebubanen. Her er det ikke påvist kvikkleire men skråningen er overbratt med sprengningsmasser lagt ut siden 1987-flommen. Her vil konsulenten *plastre* skråningen med sprengstein. Dette vil gjøre den enda brattere, samtidig som de kantete småsteiner som havner ute i elva, ødelegger gytemiljøet for laks.

In sine innspill argumenterer LvV mot begge forslag. Det er ikke kjent hvor Statsforvalteren skal hente kompetansen til å gjennomgå søknadene. Sakene dreier seg om geoteknikk, mens § 11 gjelder naturinngrep i kantsonen.

Årsmøte 2024

Torsdag 7. mars kl 19. er Samfunnshuset Vest bestilt for LvVs årsmøte. Sett den av i kalenderen. Et viktig post i forretningsdelen av programmet blir en revisjon av vedtektene for å bringe vår drift av foreningen à jour med dagens digitale verden. Resten av programmet kommer vi tilbake til.

Møter med kommunene

LvV ble invitert til et møte tirsdag 31. oktober med gruppa som forbereder forvaltningsplanen for Lysakervassdraget. To fra LvVs styre møtte prosjektlederne fra Oslo og Bærum kommuner pluss deres konsulenter hos Multiconsult. Gruppa vil høre på hva LvV kunne bidra med i forberedelser med planen. LvV møtte godt forberedt med punkter om både strategi, organisering og tiltak.

På et annet nivå deltok LvV sammen med Røa Vel i et nettmøte med parkforvalteren for Oslo Vest hvor flere tiltak ble diskutert, bl.a. hva som bør skje med varместua på Lysejordet. I september ble stua utsatt for en ulmebrann etter en engangsgrill ble etterlatt på verandaen, og en måned senere ble det utsatt for tagging tre kvelder på rad.

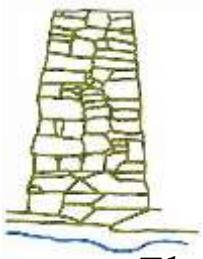
Vern av Lysakerelva

På disse to møtene fikk LvV litt innsikt i prosessen hos Statsforvalteren om vern av Lysakerelva. Saken sto i stampe lenge, etter at en medarbeider sluttet, men er nå tatt opp igjen. Naturvernforbundet er meget ivrig på å få gitt elva en vernestatus. LvV finner det vanskelig å forene dagens lovparagrafer om landskapsvern eller naturreservat med områdets sterke forvaltningsbehov.

LvV har registrert en mangedobling i antall brukere av friområdet siden kommunedelplanen ble lansert i 2006. Det blir tydeligere med tiden at området må forvaltes aktivt av hensyn både til de verdifulle naturinnslag, til brukerne og ikke minst til de nærmeste naboene som sitter med en aldrende skog rett utenfor stuevinduet.

Facebook

Etter et par pornografiske innlegg og utallig forsøk på å legge ut reklamer, har vår facebookgruppa *Lysakervassdragets venner* nå blitt underlagt strengere administrasjon. Alle innlegg må godkjennes før de kommer på nett. Dette er synd. Under de to ekstremværsepisodene i august ble det lagt ut løpende flere spennende videoer og bilder som dokumenterte hendelsene fra Bogstadvannet til Lysakerfjorden.

Lysakervassdragets venner

Ekstremregnet "lille Hans"

Knapt var forrige nummer av Fodnytt sendt ut før et nytt og kraftigere regnvær slo innover vårt vassdraget. Fra fredag kveld til søndag morgen registrerte LvV 74 mm nedbør ved Lysejordet. Bakken var mettet etter *Hans* så vannet rant fort til bekkene og inn i elvene. I løpet av søndag økte vannføringen til en tidobling fra dagen før. Det tilsvarte en 35-årsflom, mens selve *Hans* frembrakte en 10-årsflom.

På morgenen søndag foretok vi en måling av vannets hastighet fra Lysejordebru. Det ble en vanskelig øvelse fordi vannet rant fort, ca. 4 m/s eller 7 knop. Dette indikerte en vannføring i området 55 til 70 kubikkmeter per sekund. Usikkerheten skyldes at vi måler farten i overflaten, og det foreligger forskjellige beskrivelser på hvordan farten avtar med dybden. Det er mulig at vårt estimat for den kulminerende vannføring på 65 kubikkmeter per sekund bør økes med 25 %, dvs. til 80 kubikkmeter/sek., Vi betviler sterkt vannetatens estimat fra sin målestasjon i Mølledammen. Vannstanden der var drøyt 2 meter over damkronen. Omregningen til en vannføring på 105 kubikkmeter per sekund virker altfor høy.

Hydrologer som husker 1987-flommen, mener at *Lille Hans* var en avgjort mindre flom. Årets flom rakk ikke opp til brulegemet på Lysejordet, mens elvevannet strømmet minst 30 cm over dette i 1987.

Kollektivterminal på Lysaker

Staten vegvesen har oversendt sitt planprogram for terminalen for langdistansebusser til Oslo kommune for behandling. Etter vurdering av mange alternativer prioriteres busstunneler for både vest- og østgående bussholdeplasser ved *Lysaker*.

Forslaget betyr kraftig en omlegging av biltrafikken fra Lilleakerveien mot Oslo, og av sykkelveiene.

Forslaget har en kostnad langt over prisen som Stortinget bevilget til prosjektet. Vi får se hvor mange penger staten er villig til å bla opp.

Rørledninger ved elvemunning

Mustad Eiendom mener det er mulig å hente miljøvarme fra Lysakerfjorden til å forsyne flere bygg på Lilleaker. De vil legge tre vannledninger ut i elva fra Lilleakerveien 2. Dersom dispensasjon fra bestemmelsene i Kommunedelplanen (KDP) for Lysakervassdraget gis, vil de store rørene legges i grøft i elva langsmed oslobredde.

I sitt innspill påpekte LvV at dette blir et kraftig brudd på bestemmelsene om Lysakerelva uten at nytteverdien omtales.

Saken har vært oppe for NVE som mente etaten ikke var riktige myndigheten gitt at anlegg er i tidevannssonen. Nå er det Oslo kommunens KDP som må beskytte elva.

God Jul